

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI**

**“O‘ZBEK XALQ MUSIQA SAN’ATI VA
IJODIYOTINING TARIXIY ILDIZLARI,
ZAMONAVIY TARAQQIYOT
TENDENSIYALARI”**

mavzusidagi respublika ilmiy-nazariy anjuman materiallari

2023-yil 23-sentabr

Бухоро – 2023

O‘zbek xalq musiqa san’ati va ijodiyotining tarixiy ildizlari, zamonaviy taraqqiyot tendensiyalari” // Mavzusidagi respublika ilmiy-nazariy anjumani. Buxoro “Durdona” nashriyoti, 2023.

Anjumanning dasturiy qo‘mitasi

O.X. Xamidov	BuxDU Universitet rektori, rais;
T.H. Rasulov	BuxDU Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo‘yicha prorektor, rais muovini;
A.R. Zokirov	O‘zMMSI O‘quv ishlari bo‘yicha prorektor
F.N.Nurulloyev	Ilmiy tadqiqot va innovatsion faoliyatni rivojlantirish departamenti boshlig'i
S.S.Azimov	BuxDU San’atshunoslik fakulteti dekani.
T.I. Rajabov	BuxDU Musiqa ijrochiligi va madaniyat kafedراسi mudiri.
D.Yu.Ro‘ziyev	Musiqa ijrochiligi va madaniyat kafedراسi professori, a‘zo;
B.I.Mustafoev	Musiqa ijrochiligi va madaniyat kafedراسi dotsenti, a‘zo;
O.M.Axmedova	Yu.Rajabiy O‘zMMSI Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo‘yicha prorektor, f.f.n., professor v.b
A.S.Sunatillayev	Yu.Rajabiy O‘zMMSI O‘zbek milliy musiqa san’ati instituti Ilmiy tadqiqotlar, innovatsiyalar va ilmiy-pedagogik kadrlar tayyorlash bo‘lim boshlig‘i.

Anjumanning tashkiliy qo‘mitasi:

1. T.H. Rasulov BuxDU Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo‘yicha prorektor, rais;
2. O.I. Karimov BuxDU Musiqa ijrochiligi va madaniyat kafedراسi dotsenti;
3. O‘.U. Rashidov BuxDU Moliya va iqtisodiyot ishlari bo‘yicha prorektor, a‘zo;
4. F.N. Nurulloyev BuxDU Ilmiy tadqiqot va innovatsion faoliyatni rivojlantirish departamenti boshlig‘i, a‘zo;
5. Sh.B.Nurlibayevna. Yu.Rajabiy O‘zMMSI “O‘zbek maqomi tarixi va nazariyasi” kafedراسi mudiri
6. T.I. Rajabov BuxDU Musiqa ijrochiligi va madaniyat kafedراسi mudiri.
Yu.Rajabiy O‘zMMSI O‘zbek milliy musiqa san’ati instituti
7. R.I.Oripova “Tillar, ijtimoiy-gumanitar fanlar va jismoniy madaniyat” kafedراسi mudiri
8. Sh.X.Kamolov BuxDU Musiqa ijrochiligi va madaniyat kafedراسi katta o‘qituvchisi, a‘zo;

Mas‘ul muharrir:

B.I.Mustafoev Musiqa ijrochiligi va madaniyat kafedراسi dotsenti

Taqrizchi:

D.Yu.Ro‘ziyev Musiqa ijrochiligi va madaniyat kafedراسi professori

Usta o'z ijodiy kompozitsiyasini namoyon qilish uchun buyumni bezashda tabiiy go'zallik bilan mahoratini uzviy qo'shib olib boradi.

U yasagan zebi-ziynat taqinchoqlar vazifasiga ko'ra, bir necha guruhga bo'linadi. Bular: boshga, peshonaga, jag'ga, buyinga, gardonga sochga taqiladigan, soch bilan o'riladigan, quloqqa, bo'yinga, ko'krakka, belga, qo'lga barmoqqa, oyoqqa taqiladigan taqinchoqlardir. Usta Alisher Xaydarov o'z o'tmishdoshlarining usul va ananalariga avaylab munosabatda bo'ladi, ayni mahalda zamonaviy ruhni ham hushyorlik va ziyraklik bilan ilg'aydi. Alisher Xaydarov ko'p yillardan buyon ushbu yo'nalishda ish olib bormoqda hamda bu borada ma'lum muvaffaqiyatlarga erishdi.

Iqtidorli zargar qachonki ijod qila olsa, yangilik yarata olsagina u yangidan-yangi marralarga erishadi.

Zargarlik sohasida har bir buyurtmachi, buyurtmasini yagona nusxada bo'lishini istaydi. Bu esa ustaga katta mas'uliyat yuklaydi. Usta, ixtiyoridagi madan tosh, bo'yoq, emal olov harorati ostida joy-joyiga qo'yilishi, bir-biri bilan uyg'unlashgan holda yaratilgan buyumga noziklik, mayinlik va ulugvorlik baxsh etadi.

Alisher Xaydarovning umr yuldoshi Gulshoda Gulomova o'gillari Shahzod, Mirshod va Abdunosirlar ota kasbini davom ettirib, uylaridagi mo'jazgina, ustaxonada ijod qilishadi. Shogirdlar uchun esa alohida xona va zargarlik stollari jihozlangan. Alisher Xaydarov "Xunarmand" uyushmasiga azosi qariyb o'ndan ortiq shaxsiy ko'rgazma va yigirmadan ortiq xalqaro ko'rgazmalarda ishtirok etib, o'z mahoratini namoish qildi, mukofotlar va diplomlar bilan takdirlandi.

2009 yilda uning hayotida unutilmas voqea sodir bo'ldi. Alisher Xaydarov "Tashabbus 2009" ko'rik tanlovi Respublika bosqichida "Eng yahshi hunarmand" nominatsiyasi g'olibligini ko'lga kiritdi. Prezident sovg'asi yengil avtomashina sovg'a qilindi. Usta, zargarining ishlari ko'rgazmasi keyingi o'n yil mobaynida AQSh ning Santa Fe shahrida, Fransiya, Rossiya, Xindiston, Pokiston Eron, Qozog'iston, Qirgizistonda YUNESKO va KAKSA tashkilotlari tashkil qilgan xalqaro ko'rgazmalarda muntazam ravishda, Namoiish qilinib keladi.

Zargarining istagi XVIII-XIX asrlarda Samarqand va Buxoro zargarligiga xos an'ana va uslublarni qayta tiklab, o'zbek zargarlik san'atini yanada rivojlantirishdir.

Ustaning sevimli uslublari quyma cho'kichlash, urib toblash, sim to'qima, qolin bosma, qadama, kandakori zarhallash, siyohiy saqich, o'yma naqsh, folga va boshqalar. U kumush va oltindan yasalgan taqinchoqlarni asl marjon, dur, firuza qimmat baho tosh parchalari, zumrad, lal xar xil rangli toshlardan zeb berib, go'zal naqshlar bilan boyitadi.

Usta yasagan 500 dan ortiq zargarlik buyumlari 100 odan ortiq nomlar bilan yuritiladi.

Zargar Alisher Xaydarovning ishlari Yaponiya, AQSH, Fransiya, Berlin muzeylariga, Uzbekiston amaliy san'ati muzeyi va ko'plab shaxsiy jamlanmalarga sotib olingan. Bu usta mahoratining yuksakligidan dalolat beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Sh.Sh. Baqoyev Amaliy bezak san'ati. «Durdon», Buxoro - 2021.
2. B. Xolmatov. Naqqoshlik. O'quv qollanma. Toshkent-2007.
3. N.V. Babushkina. Zolotoye shityo. Moskva-2003

TASVIRIY SAN'ATDA QOBILIYAT VA IJOD PSIXOLOGIIYASI

G.R. Ostonova

Buxoro davlat universiteti San'atshunoslik fakulteti
Tasviriy va amaliy san'at kafedrasida p.f.f.d.(PhD), dotsenti
gulshod.ostonova.82@mail.ru

*Kunlik ijodkor – bu san'atkor,
Ijodkor san'atkor – bu rassomdir.*

Yoshlarni jahon andozalariga javob beradigan barkamol etib tarbiyalashda tasviriy san'at, xususan, qalamtasvir fani alohida ahamiyat kasb etadi. Bu esa, o'z navbatida, oliy va o'rta

maxsus, kasb-hunar o'quv yurtlarida o'qitilayotgan maxsus fanlarning chuqur va asosli bo'lishini taqozo etib, pedagoglar, olimlar va rassomlar zimmasiga yuksak mas'uliyat yuklaydi. Yoshlarga yuqori darajada ta'lim-tarbiya berish bo'lajak rassom-pedagogdan tasviriy san'at sohasida amaliy malakalarini yuqori darajada egallagan bo'lishdan tashqari, psixologiya sohasida ham yetarli ma'lumotga ega bo'lishni taqozo etadi. Albatta, o'quvchi ta'lim-tarbiya berish borasidagi asosiy bilimlar pedagogika va psixologiyani chuqur o'zlashtirishi lozim. Lekin umumtanlim maktablari, kasb-hunar kollejlarida o'tkazilgan tajriba, kuzatish va xulosalar shuni ko'rsatadiki, yosh o'qituvchi o'zining pedagogik faoliyatida, nafaqat, psixologiyaning umumiy tomonlariga e'tibor berishi (yoshlar psixologiyasini o'rganib, to'g'ri ta'lim-tarbiya berishi, ularning individual xususiyatlarini o'rganishi, o'quvchiga muvofiq keladigan tarbiya usullarini izlab topishi), balki, turli amaliy mashg'ulotlar jarayonida, xususan, tasviriy faoliyat va yoshlar tarbiyasida uni amalda qo'llashi joizdir.

Tasviriy san'at inson hayotida, uning axloqiy tarbiyasiga ta'sir etuvchi muhim omillardan biridir. Insonning his qilish, san'at ob'ektidan hissiy lazzatlanish xususiyatlarini shakllantirishda – san'atning y'naltiruvchi asosiy kuchini ko'ramiz.

Ma'naviy tarbiyada tasviriy san'atning tutgan rolini hech bir narsa bilan almashtirib bo'lmaydi. Tushunib etish, his qilish orqali turli xil obrazlarni yaratamizki bu siymolar inson yuragiga diliga yo'l topadi. Aqlini taajjubga soladi.

Badiiy didning o'sishi, ma'naviy qoniqish hosil qilishga, inson dunyoqarashining shakllanishiga sharoit yaratadi. Ijtimoiy ko'tarinkilik, shaxsning ma'naviy-ma'rifiy bilimini, hayotda tutgan o'rnini belgilab beradi. San'at asarlarini chuqur tushunish, fikrlash undan qoniqish hosil qilish – insonning fikriy doirasiga didiga bog'liq.

Pedagogika, psixologiya va xususiy uslubiyot fanlari oldida turgan dolzarb muammolar qatorida insonning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish masalasi turadiki, bundan ko'zlanadigan pirovard natija har tomonlama garmonik rivojlangan, aktiv va ijodiy tarzda ish olib boruvchi shakllarni tarbiyalashdir.

Ijodiy qobiliyatlarni rivojlantirish masalasi olim tadqiqotchilar, pedagog va psixologlarni doimiy ravishda qiziqtirib kelgan. Ijodiy qobiliyatlarni rivojlantirishda turli sohalar ishtirok etadiki, bunda tasviriy san'at o'quv fanlarining o'rnini beqiyosdir.

Badiiy grafika fakultetlari tajribasi, oliy o'quv yurtlari oldida turgan vazifalardan kelib chiqib ta'kidlash lozimki, talabalarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish muammosi doimiy izlanishga muhtojdir. Bu tasviriy san'at o'qituvchisining spetsifik o'ziga xos ishi doimiy ijodiy xarakterda ekanligi bilan izohlanadi. Talabalarda ijodiy qobiliyatni rivojlantirish muammosini o'zaro bir-biriga boqliq bir qator faktlarni hisobga olgan holda echish talab etiladi. Bunda talabalarning badiiy va estetik tarbiyalarini yaxshilash yo'llarini izlash ular shaxsini ijodiy yo'nalishda shakllantirish, bo'lajak o'qituvchilarni professional va pedagogik tayyorgarlik darajalarini oshiriga, turli xil hozirgi zamon pedagogik va psixologik bilimlarni tasviriy san'at o'qitish jarayoniga qo'llashning usul, shakl va vositalarini izlash bu, muammoning muvaffiqiyatli hal qilinishiga olib kelishini ta'kidlash mumkin.

Biz juda ko'p hollarda qobiliyat, qiziqish degan terminlarga duch kelamiz. Qobiliyat o'zi nima? qobiliyat shaxsning muayyan faoliyat turini muvaffaqiyatli bajarishga bo'lgan layoqat darajasini ifodalaydigan, turmush jarayonida hosil qilinadigan individual xususiyatlar yig'indisidir.

Qobiliyatning shakllanishida va rivojlanishida ta'lim-tarbiya, yashash sharoiti bilan bir qatorda o'zining aktivligi birinchi o'rinlarda turadi.

Qobiliyat bilim, ko'nikma va malakaga asoslanadi.

Qiziqish esa shaxsning ma'lum bir sohasiga masalan: muzika, tasviriy san'at, matematika va h.z.larga bo'lgan faoliyat turi bilan shug'ullanishiga bo'lgan doimiy intilishdan iborat bo'lgan individual xususiyatdir.

Qobiliyat ham, iste'dod ham mehnatning natijasidir.

Biror sohaga doir masalan, muzika yoki rassomlik sohasi bo'yicha layoqatli odam o'z ustida qunt bilan ishlashi natijasida layoqatini, ya'ni iste'dodini talant darajasiga ko'tarishi mumkin. Demak talant sistemali ravishda bajariladigan fidokorona mehnat samarasidir.

Tasviriy san'at psixologiyasi tadqiqotchisi V.S.Kuzin qobiliyat deganda shunday psixologik xususiyat vositani tushunish kerakki, "ular aniq faoliyat turi bo'yicha ishni yuqori sifatda bajarilishi uchun kerak bo'lgan shartlar" deb izohlaydi.

O'quvchilarda ijodiy qobiliyatlarni aniqlash. Ijodiy potentsial samaraga qarab baholanadi. Uni aniqlash, oldindan ko'ra olish kerak. O'quvchilarning ijodiy iqtidorini aniqlash uchun faqat o'zlashtirishga emas, noakademik qiziqishlarga ham e'tibor berish kerak bo'ladi.

Ijodiy faoliyat yangi narsa ixtiro qilish, yangi model yaratish, original san'at asarini dunyoga keltirishdir. Shu bilan birga, bor modelning faqat kichik bir jihatiga o'zgarish kiritish, mustaqil qarorga kelish, shaxsiy xulosa chiqarish ham ijodiy faoliyat hisoblanadi. Demak, shaxs o'z hayot pozitsiyasini belgilashi, tig'iz vaziyatlarda etalon bo'yicha emas, yangi, o'z fikri bilan harakat qilishi ham ijodiy faoliyatdir. Shuning uchun ijodiy qobiliyatlar har bir insonga xos, deyiladi. Ijodiy faoliyat natijasida yangi moddiy va ma'naviy qadriyatlar vujudga keladi. Ijod o'z mohiyati jihatidan tarixiy-madaniy hodisa bo'lib, shaxs va jarayon kabi psixologik aspektlarga ega. U shaxsda qobiliyatlar, motivlar, bilim va malakalar borligi tufayli yangiligi, originalligi, noyobligi bilan ajralib turuvchi mahsulot yaratilishini ta'kidlaydi. Shaxsning bu xususiyatlarini o'rganish natijasida tasavvurning, intuistiyaning, aqliy faollikning anglanmagan komponentlari, shuningdek, shaxsning o'zini anglashga, o'z yaratuvchilik imkoniyatlarini kengaytirishga bo'lgan ehtiyojlari ruyobga chiqadi. Ijod madaniyatning qaysi sohasida qo'llansa (ishlab chiqarish, texnika, san'at, fan, siyosat, pedagogika va b.), ularning har birida ijod psixologiyasining o'ziga xosligini, shuningdek, ular orasida munosabat xarakterini aniqlashni talab etadi.

Adabiyotlar ro'yxati:

1. G'oziev E. Psixologiya. Toshkent, «O'qituvchi», 2003.
2. Karimova V. Psixologiya. Toshkent, 2000.
3. Davletshin M.G. Umumiy psixologiya. Toshkent, ToshDPU, 2002.
4. Boymetov B. qalamtasvir o'qitishning ilmiy asoslari. Metodik tavsiyalar. Toshkent: 1995.
5. Tasviriy san'at fanini o'qitish metodikasi Toshkent – 2006 yil O'zbekiston Respublikasi oily va o'rta maxsus ta'lim vazirligi Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti.

BUXORO ME`MORCHILIK MAKTABINING XVI ASRDAGI TADRIJI VA O`ZIGA XOSLIGI.

Bakayev Shodijon Shokirovich.

Buxoro Davlat universiteti. Tasviriy va amaliy san'at

kafedrasi dotsenti. [Tel:93-451-02-04](tel:93-451-02-04)

bakayevshodijon@gmail.com

Annotatsiya

Ushbu maqolada O`rta Osiyo me`morchiligining tarixi, aynan Buxoro me`morchilik maktabining tarixi, kelib chiqishi va qadimiy shaharsozlikda mavjud ananalarini o`qitish, o`rgatish orqali yoshlarni ma`naviy dunyoqarashini shakllantirish uchun hozirgi kungacha saqlanib kelgan sir asrorlarini o`rganish va yoshlarni shu orqali badiiy didini o`stirish, qadriyatlarni ulug`laydigan, mohir me`morchilik kasbining ustasi bo`lib etishishlarida katta ahamiyat kasb etishi haqida so`z yuritiladi.

Kalit so`zlar: Buxoro xonligi, Toqi Zargaron, Masjidi Kalon, Mir Arab madrasasi.

Klyuchevie slova: Buxarskoe xanstvo, Taki Zargaron, mechet` Kalon, medrese Mir Arab.

Key words: Bukhara Khanate, Taki Zargaron, Kalon mosque, Mir Arab madrasah.

O`rta asrlarda O`rta Osiyo me`morchiligini tahlil qilib tarixga nazar soladigan bo`lsak, Shayboniylar Movarounnahrni zabt etgach Buxoroning iqtisodiy va madaniy markazi sifatida mavqei oshib bordi. 1533 yilda poytaxt Samarqanddan Buxoroga kochiriladi, ayniqsa Abdullaxon davrida (1557—1598 yillar) Buxoro poytaxt shaharga aylantirilib, Buxoro xonligi yuzaga keldi va kop ishlar amalga oshirildi. Akademik V. V. Bartold Abdullaxonni qoraxoni

MUNDARIJA

O.X.Xamidov. O‘zbek xalq musiqa san’ati va ijodiyotining tarixiy ildizlari, zamonaviy taraqqiyot tendensiyalari 3

1-SHO‘BA. HOZIRGI DAVR TARAQQIYOT BOSQICHIDA MUSIQA IJROCHILIGI, MADANIYAT VA SAN‘AT SOHASIDAGI DOLZARB MUAMMO VA YECHIMLAR... 4

Saidiy Said Boltazoda. AVESTO DAVRINING XORAZM VA SUG‘DIYONA MUSIQA MAKTABLARI MADANIYATIDA IJROCHILIK USLUBLARI..... 4

Askar Xidirov. O‘ZBEK MUSIQA SAN‘ATINING QADIMIY ILDIZLARI TARIXIDAN 6

Toshmurodov Bahridin Umarovich. ZARDUSHTIY VA BUDDAVIYLAR DAVRI OMMAVIY MUSIQA VA BADIY SAN‘AT TARIXI VA TURLARI..... 8

Pirmatova Nodira Yigitaliyevna. Ayol san‘atkorlarining ijrochilik vositalari 10

Рустамов Шавкат Шухратович. СУЩНОСТЬ ИННОВАЦИЙ КОМПЕТЕНТНОСТЬ В СИСТЕМЕ ОБРАЗОВАНИЯ 12

Kamolov Shavkatjon Xadjiyevich. Musiqiy faoliyatlarni amalga oshirishning pedagogik imkoniyatlari..... 14

Nusratova Mexriniso Baxshilloyevna. ALTRUIZM FENOMENINING IJTIMOIIY-PSIXOLOGIK MANBALARDAGI ILMIY ASOSLARI..... 15

Farhodjon NAZAROV. BADIY VA ESTETIK QARASHLARI..... 17

Samatova Dilnoza Salaidinovna. CHOLG‘U SOZLARI VA IJROCHILIK IMKONIYATLARINING RIVOJLANISH TENDENSIYALARI..... 20

Qarshiboyev Zohidjon O‘ralboy o‘g‘li. O‘QUVCHI YOSHLAR BILAN ISHLASHDA IJODIY-MADANIY HAMKORLIKNING SAMARADORLIGI 22

Sh.K.O‘rinov. DAVLAT VA NODAVLAT TEATRLARDA MARKETING XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISHNING XORIJIY MODELLARI 24

Расулов Равшан. ЭСТРАДА САНЪАТИДА ЖАНР 28

Bafojev Nodirshoh. XALQ CHOLG‘ULARI IJROCHILIGINING TA‘LIM JARAYONIDAGI AHAMIYATLI QIRRALARI 30

Hamitova Sunbula Bahodir qizi. O‘ZBEK TEATRLARIDA REJISSURADAGI MUAMMO VA YECHIMLAR..... 32

Saodat Sadullayeva. IJTIMOIIY-IQTISODIY ISLOHOTLAR – MADANIY-OMMAVIY TADBIRLAR SENARIYSIDA 34

Nilufar Shamsiyeva. BOSHQARUVNING AMERIKA, YAPON VA SHVED MODELLARI. 38

Shahrizoda Muhammadiy. MADANIYAT VA SAN‘AT SOHASI MARKETINGNI TASHKIL QILISH..... 40

2-SHO‘BA. O‘ZBEK XALQ MUSIQA FOLKLORINI O‘RGANISHNING NAZARIY VA AMALIY ASOSLARI; 43

To‘xtasin Rajabov Ibodovich, Sardorbek Ibodov To‘xtasin o‘g‘li. Uzluksiz ta‘lim tizimida o‘zbek musiqa folklorini o‘rgatishning nazariy va amaliy asoslari 43

Sunnatillayev Asatillo Sunnatovich Folklor-etnografik jamoalari repertuarida to‘y marosim qo‘shiqalaridan foydalanish masalalari 47

Axmedova Oygul Maxamataliyevna. O‘ZBEK XALQ DOSTONLARINI TA‘LIM TIZIMIDA O‘QITISH MASALALARI 53

А.Э.Қўшаев, И.А.Қўшаев, И.И.Ахтамов. ОЛИЙ МУСИҚИЙ ПЕДАГОГИК ТАЪЛИМДА БАХШИЛИК ДОСТОН САНЪАТИ АСОСЛАРИНИ ЎРГАНИШ МУАММОЛАРИ..... 54

O.I.Karimov. UMUMTA‘LIM MAKTABLARIDA FOLKLOR ANSAMBLINI TASHKIL ETISHNING AMALIY - METODIK ASOSLARI..... 57

Бердыханова Шахида Нурлыбаевна. К ВОПРОСУ ИЗУЧЕНИЯ КАРАКАЛПАКСКОЙ ТРАДИЦИОННОЙ МУЗЫКИ..... 59

T.D.Muxamedov, Samandarova Madina G'ayrat qizi. BAXSHICHILIK SAN'ATI – UMUMINSONIY QADRIYAT.....	62
Hayitov Zafar Soatovich. Qashqadaryo-Surxondaryo doston ijrochilik an'analari.....	64
Umurova Ma'rifat Yoshiyevna. Xalq qo'shiqlari vositasida o'quvchilarning ma'naviy-axloqiy fazilatlarini shakllantirish dolzarb pedagogik muammo sifatida.....	67
Ayapov Salamat Baxiyevich. Qobiz saz aspabi haqqida aniz apsanalar.....	71
Samiyeva Mehriniso Azimovna. Musiqiy ta'lim jarayonida mahalliy "Buxoro ijrochilik uslubi"ni o'rgatishning o'ziga xosligi.....	73
Д.Н.Обидов. МУСИҚИЙ МЕРОС ВА ЖОНЛИ УРФ-ОДАТЛАР.....	75
Abdumannatova Aziza Abdumajit qizi. BO'LAJAK MUSIQA O'QITUVCHILARIDA XALQARO MAQOM, BAXSHICHILIK, FOLKLOR SAN'ATI VOSITASIDA TOLERANTLIKNI RIVOJLANTIRISH.....	77
Ozoda Latipova, Karimov Saxob. MUSIQA MADANIYATI TARIXI XALQIMIZ O'TMISH TARIXINING AJRALMAS QISMI SIFATIDA.....	80
Rahimov Oybek Takilovich. Rubobda ijro etish mahoratini rivojlantirish usullari.....	83

3-SHO'BA. OLIY VA UMUMTA'LIM TIZIMIDA MUSIQA MADANIYATI TA'LIMINING TARAQQIYOT TENDENSIYALARI.....85

Ro'ziyev D.Yu. Musiqa o'qituvchisining muloqot san'ati, tashkilotchilik qobiliyati va tadqiqot ko'nikmalarini egallashi.....	85
E.K.Djalilov. XALQ QO'SHIQLARI ORQALI O'QUVCHILARNING MA'NAVIY-AXLOQIY FAZILATLARINI SHAKLLANTIRISH.....	88
B. Mustafoyev. MAKTABDA MUSIQIY-PEDAGOGIK JARAYONNI TASHKIL ETISH VA SAMARALI BOSHQARISHDA FAN O'QITUVCHISINING FAOLIYATI.....	90
Sh.N.Omanqulova. BO'LAJAK MUSIQA TA'LIMI O'QITUVCHILARINING KASBIY KOMPETENTLILIGINI CHOLG'U IJROCHILIGI ASOSIDA RIVOJLANTIRISH.....	92
G.M.Davronova. Musiqiy ta'lim-tarbiyasi vositasida shaxs ma'naviy salohiyatini shakllantirish va takomillashtirishning ijtimoiy mexanizmlari.	94
Nurullayev F.G. MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARNING MUSIQIY FAOLIYATI.....	97
Oripova Ra'no Ibrohimovna. O'QUV-TARBIYA JARAYONIDA MILLIY VA UMUMINSONIY QADRIYATLAR USTUVORLIGINING MOHIYATI.....	100
Ходжаев Б.Қ., Ходжаев Б.Б. Мусиқа маданияти таълими воситасида ўқувчиларда ватан ифтихори туйғусини шакллантиришнинг айрим йўллари.....	104
I. F.Qayumov. YOSHLAR MA'NAVIYATINI RIVOJLANTIRISHDA MUSIQANING ADABIYOT BILAN BOG'LIQLIGI.....	106
Ramazonova O'g'iloy Xolmurodovna. Musiqiy-pedagogik jarayon va ta'lim-tarbiya masalalari.....	107
Mirshayev Ulug'bek Muzafarovich. MUSTAQIL ISHLARNI BAJARISHDA TALABALARNING KREATIV YONDASHUVI.....	109
VYST CHOLG'U IJROCHILIGI MASHG'ULOTLARIDA TA'LIM VA TARBIYANING MUSHTARAKLIGI_Hamroqulov N. B.....	112
Hasanov Halim Ravshanovich. Musiqa madaniyati darslarini o'qitishda fanlararo aloqadorlik ("Ona tilim" qo'shig'ini o'rgatish misolida).....	114
Matyakubova Umida Gayibayevna, Matyakubov Ergash G'ayibayevich. "O'QUVCHILARDA MUSIQA DARSLARI VOSITASIDA AXLOQIY QADRIYATLARNI SHAKLLANTIRISHNING PEDAGOGIK ASOSLARI".....	115
Imomnazarova Aziza Rustamovna, Hamrayeva Umida Shonazarovna. MAKTAB MUSIQA TA'LIMIDA FORTEPIANO CHALISHGA O'RGANISH USLUBLARI.....	117
Musurmonova Durdon Shukur qizi, Hamrayeva Umida Shonazarovna. FORTEPIANO SINFIDA MUSIQA ASARI USIDA ISHLASHNING ASAOSIY VAZIFALARI.....	119
Hamrayeva Umida Shonazarovna. FORTEPIANO MASHG'ULOTLARIDA ANSAMBLLIK USTIDA ISHLASH USLUBLARI.....	121

O‘. Ibodov. YUQORI SINFLAR O‘QUVCHILARIGA MUSIQA VA SHE‘RIYAT BOG‘LIQLIGINI TUSHUNTIRISH USULLARI.....	123
Husanov Asqar Omonniyoz o‘g‘li. 5-7 SINFLAR O‘QUVCHILARI VA SAN‘AT MAKTABLARI O‘QUVCHILARIGA SHARQ MUSIQA MADANIYATI HAQIDA TUSHUNCHA BERISH NAZARIY OMILLARI.....	125
Bobojonova Zeboxon Baxtiyor qizi, Hamrayeva Umida Shonazarovna. XALQ CHOLG‘U ASBOBLARI MASHG‘ULOTLARI MUSIQIY ESTETIK TARBIYANI AMALGA OSHIRISH VOSITASI.....	127
Xaydarov Axmad Alimovich. O‘ZBEKISTONDA BOLALAR ESTRADA XONANDALIGI TA‘LIMI MUAMMOLARI VA YECHIMLARI.....	129
Sh. Muxitdinova. MUSIQA MADANIYATI DARSLARIDA INTERFAOL METODLARIDAN FOYDALANISH.....	131
Saidov Jasur Shavkatovich. O‘zbek opera san‘atini musiqa ta‘limida qo‘llash usullari.....	133
Hoshimova Dilrabo Ibroxim qizi. Bastakorlik ijodining maktab ta‘lim tizimida o‘rganish usullari.....	135
Raximov Abdurasul Ravshan o‘g‘li. MUSIQA MADANIYATI DARSLARIDA O‘ZBEK XALQ MUSIQASINING MAHALLIY USHLUBLARI HAQIDA TUSHUNCHA BERISH....	137
Qarshiboyev Zohidjon O‘ralboy o‘g‘li. UMUMTA‘LIM MAKTABLARIDA IJODIY-MADANIY MASALALAR BO‘YICHA TARG‘IBOTCHI FAOLIYATINI TAKOMILLASHTIRISH.....	139
Xabirova Nodiraxon. VOKAL SINFLAR TENORLAR BILAN ISHLASHDA REGISTRLLARNI ARALASHTIRISH.....	141

4-SHO‘BA. OLIY TA‘LIM TIZIMIDA MAQOM SAN‘ATI VA IJROCHILIGINING NAZARIY VA AMALIY JIHATLARINI O‘RGATISHNI TAKOMILLASHTIRISH MEXANIZMLARI

Arabov Ilyos Ismatovich. OLIY TA‘LIM TIZIMIDA MAQOM SAN‘ATI VA IJROCHILIGINING NAZARIY VA AMALIY JIHATLARINI O‘RGATISHNI TAKOMILLASHTIRISH MEXANIZMLARI.....	145
Qudratov I., Murodov M. Yoshlarning ma‘naviy kamolotida mumtoz musiqadan foydalanish imkoniyatlari.....	147
Ашуров Бахтиёр Шокирович. ОЛИЙ ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИДА МАҚОМ САНЪАТИГА ОИД МУМТОЗ МУСИҚИЙ МАНБАЛАРНИ ЎРГАНИШ.....	149
Рахимов Б. ИККИНЧИ УЙФОНИШ ДАВР МУСИҚИЙ ВОҚЕЙЛИКЛАРИ.....	151
Boltaev Rustam Kurbonboevich, Baltaeva Gulbaxor Igamovna. TANBUR CHIZG‘LARIDA YOZILGAN XORAZM OLTI YARIM MAQOMLARINING PARDA TIZIMI.....	154
Xudaybergenova M.O. O‘zbek mumtoz musiqasining an‘anaviy shakllanish va rivojlanishi.....	157
Bexruz Hamidovich Boltayev. Buxoro shashmaqomi va Xorazm maqomlari doira usullari semantikasi.....	159
Botirova Nilufar Axad Qizi. YOSHLAR MA‘NAVIY DUNYOSINING SHAKLLANISHIDA O‘RTA ASR MUSIQIY RISOLALARINING O‘RNI.....	161
Murtazayev Xabib Bobirovich. BOBURNING G‘AZALIDA CHANG SOZI TAVSIFI.....	167

5-SHO‘BA. OLIY TA‘LIM TIZIMIDA TASVIRIY VA AMALIY SAN‘ATNI O‘RGATISHNING MAVJUD HOLATI HAMDA RIVOJLANTIRISH TEXNOLOGIYALARI.....

Mamatov Dilshod Kodirovich. TALABALARNING KOGNITIV KOMPETENSIYALARINI TAKOMILLASHTIRISHDA CHIZMACHILIK DARSLARINI TASHKIL ETISH METODLARINING O‘RNI VA AMALIY AHAMIYATI.....	169
--	-----

Абдуллаев Сухроб Сайфуллаевич. ОСОБЕННОСТИ ОБУЧЕНИЯ РИСУНКУ СТУДЕНТОВ ПЕРВОГО КУРСА НАПРАВЛЕНИЯ ОБРАЗОВАНИЯ «ИЗОБРАЗИТЕЛЬНОЕ ИСКУССТВО И ИНЖЕНЕРНАЯ ГРАФИКА».....	172
Azimova Muhayyo Barotovna. BUXORO ANANAVIY ZARGARLIK SAN'ATI. ALISHER XAYDAROV IJODI.....	174
G.R. Ostonova. Tasviriy san'atda qobiliyat va ijod psixologiyasi.....	176
Bakayev Shodijon Shokirovich. BUXORO ME'MORCHILIK MAKTABINING XVI ASRDAGI TADRIJI VA O`ZIGA XOSLIGI.	178
Avliyakulova Nafisa Muzafarovna. BO'LAJAK O'QITUVCHILARNI INNOVATSION FAOLIYATGA TAYYORLASH KONSEPSIYASINI YARATISHDA O'QITUVCHI SHAXSINI SHAKLLANTIRISH.....	181
Jumayev Qoryog 'di Jo'rayevich. P.P. Benkov o 'zbek rangtasvirining asoschisi.....	183
Ёдгоров Н.Ж. Бухоронинг маданий тарихий меросини асрашдаги муаммолар ва ечимлар.....	185

PROFESSOR BAXROM XUDOYNAZAROVICH MADRIMOV XOTISASIGA BAG'ISHLANGAN MAQOLALAR.....187

Иноятлов С.И. Хоразму Бухорони якқадам қилган забардас санъатшунос олим	187
С.Қ.Қахҳоров. Кўхна Хиванинг сеvimли фарзанди эди.....	188
Дурдимурод Дурдиев. Меҳнаткаш олим, моҳир педагог, самимий инсон эди.....	189
С.Ф. Абдуллаев. Волшебная сила музыки.....	189
Тўхтасин Ибодович Ражабов. Устозлик буюк мақом.....	192
Баротов Ш.Р. Саодатли санъаткор ва иқтидорли олим эди... ..	193
Б. Мустафоев. Самимий дўст, бағри кенг устоз ва фидойи раҳбар эди.....	194
А.М.Кадиров. Хоразмнинг илм-маърифатли фарзанди эди... ..	195
Мухторов Э.М. Хоразм мусиқа санъатини Бухорога олиб кирган олим.....	197
Азимов Санжар Самадович. Мардлик, садоқат феъллида бор.....	198
Аскар Хидиров. Икки юрт фарзанди.....	199
Said Volta-Zoda Saidiy. Namkasblar do'sti, shogirdlarning muhtaram ustozlari edi!.....	199
Давлатназар Юсупов. Шогирдлар камоли - устоз қувончи	200
Рахимов Б. Садоқатли дўст инсон ҳаётининг мустаҳкам таянчи	201
Мухамедов Тўлқинжон Джураевич. Санъатни илмга боғлаган олим	202
Ш.У.Норова. Ко'ҳна Хоразмдан yangragan sado	204
Қодирова Машҳура. Санъат фидойиси эди... ..	205
A.A.Xaydarov. Sermahsul musiqashunos olim	205
Umurova Ma'rifat Yoshiyevna. Sharafli maqsadlarga umr baxshida qilgan ustozlar hamisha xotiramizda yashaydi.....	206